

שבוע טז מאולפנת חורב

ליל סדר באמונה – הרב עודד

אנו עומדים לפני חג הפסח הבא עלינו ועל כל ישראל לטובה, כאשר שיאו של החג הוא בליל הסדר, ולכן עיקר מצוות החג נוהגות בו. אחת המצוות המרכזיות בליל הסדר היא מצות "והגדת לבנך", שעניינה סיפור יציאת מצרים, כפי שכתוב בהגדה "וַאֲפִילוּ בְּלִנּוּ חֻכְמִים, בְּלִנּוּ נְבוֹנִים, בְּלִנּוּ זְקֵנִים, בְּלִנּוּ יוֹדְעִים אֶת הַתּוֹרָה, מִצֹּוֹה עָלֵינוּ לְסַפֵּר בְּיִצְיַאת מִצְרַיִם. וְכָל הַמִּרְבֵּה לְסַפֵּר בְּיִצְיַאת מִצְרַיִם הָרִי זֶה מִשְׁבַּח". וצריך להבין מה נשתנה סיפור יציאת מצרים מיתר המצוות, שלכל המצוות הנוהגות בחגים יש שיעור מהתורה שבו יוצאים ידי חובת המצווה, לעומת מצוות סיפור יציאת מצרים שלה אין שיעור וכל המרבה לספר ביציאת מצרים, הרי זה משובח.

ובכלל צריך להבין מה פירוש השם "ליל הסדר" על איזה סדר מדובר? הסברים שונים ניתנו לשאלה זו, אבל דומני כי הסדר שאנו אמורים לעשות בלילה הזה, הוא סדר באמונה. חג הפסח הוא חג האמונה. פסח חל בחודש הראשון שאנו

מונים ליציאת מצרים, כפי שנאמר, "הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לָכֶם רֹאשׁ חֳדָשִׁים רִאשׁוֹן הוּא לָכֶם לְחֹדֶשׁ הַשָּׁנָה". (שמות י"ב, ב). הוא החג הראשון שאנו חוגגים על פי סדר החודשים בתורה מפני שעניינו של חג הפסח הוא לבסס את האמונה בקב"ה, ולכן הוא ראש וראשון לכל החגים האחרים. הוא הבסיס לאמונה היהודית ולקיום המצוות.

הרבי מסלונים, הרב שלום נח ברזובסקי זצ"ל, בעל הנתיות שלום, כותב, כי שורש גלות מצרים הוא הכפירה בקב"ה כמו שאומר פרעה (שמות ה', פ"ב) "וַיֹּאמֶר פְּרַעֲוֹה מִי ה' אֲשֶׁר אֲשַׁמֵּעַ בְּקִלּוֹ, לְשַׁלַּח אֶת יִשְׂרָאֵל, לֹא יָדַעְתִּי אֶת ה', וְגַם אֶת יִשְׂרָאֵל לֹא אֲשַׁלַּח". וכמובן התיקון, הוא האמונה בקב"ה. כל עניין עשר המכות ויציאת מצרים נועדו לגלות את מציאות ה' והנהגתו את העולם. כפי שבני ישראל אומרים לאחר קריעת הים, "וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת-הַיָּד הַגְּדֹלָה אֲשֶׁר עָשָׂה ה' בְּמִצְרַיִם וַיֵּירָאוּ הָעָם אֶת-ה' וַיֹּאמְרוּ בְּה' וּבַמֶּשֶׁה עֲבָדוּ" (שמות פרק י"ד פסוק ל"א)

הרמב"ן בפירושו לספר שמות (פרק י"ג פסוק ט"ז) אומר, כי מאז היות עבודה זרה בעולם בימי אנוש, ישנם בעולם שלושה סוגי כופרים. הסוג הראשון, כופרים במציאות ה' ואומרים כי העולם קדמון. הסוג השני, מודים במציאות ה', אך כופרים בידיעת ה' את הנעשה בעולם. והסוג השלישי מודים במציאות ה' ובידיעתו את הנעשה בעולם, אבל כופרים בהשגחתו את העולם. עשר המכות במצרים, נועדו לבטל את דעת הכופרים, על ידי גילוי מציאות ה' השגחתו ושליטתו בעולם. ומסביר הרמב"ן, כי בעשר המכות באו שלושה נוסחים שונים, כנגד שלוש דעות הכופרים.

וכך כותב הרמב"ן (שם) "ולכן יאמר הכתוב במופתים, למען תדע כי אני ה' בקרב הארץ (לעיל ח' י"ח) להורות על ההשגחה, כי לא עזב אותה למקרים כדעתם. ואמר (שם ט' כ"ט) למען תדע כי לה' הארץ, להורות על החידוש, כי הם שלו שבראם מאין. ואמר (שם ט' י"ד) בעבור תדע כי אין כמוני בכל הארץ להורות על היכולת שהוא שליט בכל אין

מעכב בידו כי בכל זה היו המצריים מכחישים או מסתפקים אם כן האותות והמופתים הגדולים עדים נאמנים באמונת הבורא ובתורה כלה, ובעבור כי הקב"ה לא יעשה אות ומופת בכל דור לעיני כל רשע או כופר יצווה אותנו שנעשה תמיד זיכרון ואות לאשר ראו עינינו ונעתיק הדבר אל בנינו ובניהם לבניהם ובניהם לדור אחרון.

לדברי הרמב"ן, כמובן שכל אדם שיראה ניסים ונפלאות יאמין מיד במציאות ה', בידיעתו ובהנהגתו את העולם. אבל הקב"ה לא יעשה בכל דור, אות ומופת לעיני כל רשע או כופר, מפני שהמופתים שאירעו לאבותינו, מספיקים לבסס ולחזק גם בנו את האמונה בבורא עולם.

במעמד הר סיני בדיבר הראשון נאמר "אנכי ה' אלוקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים מבית עבדים" (שמות כ', ב') ועל זה אומר הרמב"ן (שם) "הדיבור הזה הוא מצוות עשה". לדברי הרמב"ן התורה מצווה על כל יהודי להאמין בקב"ה, בזכות

יציאת מצרים, מפני שיש ביכולתו של כל אחד להגיע לאמונה בקב"ה על סמך הניסים הרבים שקרו לאבותינו, אבל החובה מוטלת עלינו להעביר את הסיפור מדור לדור "והגדת לבנך". ולכן, כל המרבה לספר ביציאת מצרים, הרי זה משובת. מפני שאין סוף לעומק האמונה ולבהירות האמונה שאפשר וצריך להגיע אליהם. העיסוק בסיפור יציאת מצרים מגביר ומעמיק את האמונה, ולכן כל המרבה לספר, הרי זה משובת. כמו שמביאים בחסידות, על הפסוק (תהילים קט"ז, פ"י) "האמנתי כי אדבר" שהדיבור באמונה מחזק ומעמיק את האמונה.

ויש לציין ולהוסיף שמידת האמונה נתגלתה במיוחד אצל הנשים. על הפסוק (שמות, ט"ו, כ"א-כ"ב). "וַתִּקַּח מִרְיָם הַנְּבִיאָה אֶחָת אֶהְרֹן אֶת הַתֵּן בְּיָדָהּ וַתַּצֵּאן כָּל-הַנָּשִׁים אַחֲרֶיהָ בַּתָּפִים וּבִמְחֹלֶת", הרי יש לתמוה, מאין היו לבנות ישראל תופים הרי יצאו ממצרים בחיפזון? ואומר רש"י, "מובטחות היו צדקניות שבדור שהקדוש ברוך הוא עושה להם נסים והוציאו

תופים ממצרים".

וכך כותב הרב שמשון רפאל הירש בספרו "חורב" (פרק ע"ה) "פעמים רבות בדברי ימי עמנו הצילו בנות ישראל את הרוח וחיי טהרה בישראל עד כדי כך, שאפילו גאולת ישראל ממצרים בזכות נשים צדקניות הייתה. תופעה כזאת יכולה לחזור ואמנם שוב תשוב, ורוח ישראל סבא תקום לתחיה מתוך ליבן של בנות ישראל כשרות".

ויהי רצון שנוכח לחזרת כל החטופים "וּפְדוּיֵי ה' יִשְׁוּבוּן וּבָאוּ צִיּוֹן בְּרִנָּה וְשִׂמְחַת עוֹלָם עַל רִאשֵׁם שְׁשׁוֹן וְשִׂמְחָה יִשְׁיגוּן נְסִי וְגֹן וְאַנְחָה" לרפואת הפצועים, לניצחון גדול על אויבינו ולשלום על ישראל

ובעז"ה נסב כולנו דרך בני חורין מתוך אמונה, הודאה על העבר ותפילה לעתיד, "לשנה הבאה בירושלים הבנויה".

תלמידות והורים יקרים,

ברצוננו לעדכן בנעשה באולפנא בשבועיים החולפים:

סמינריון שכבת ז'

בשבוע שעבר התקיים סמינריון בנושא "חברות" לבנות שכבת ז'.

הבנות למדו ודיברו על הנושא בהובלת מדריכות בכיתות, צפו בהצגה מדהימה על דחייה חברתית והאחריות של 'הרוב הדומם', שמעו שיחה תורנית מהרב עודד על אכפתיות ואחריות חברתית, הכנו יצירה ועוד ועוד. היה מהנה, מגבש ומשמעותי מאוד!

תודה רבה למחנכות השכבה.

סיור מגמת פסיכולוגיה

בשבוע שעבר יצאו בנות מגמת מדעי החברה מכיתות י' ו- י"א לסיור לימודי ב "רטורנו" כפר גמילה מהתמכרויות.

הן פגשו עובד סוציאלי המתמחה בטיפול בהתמכרויות שסיפר על המקום ועל הטיפול, ואף העביר להן סדנא של התמודדות עם פחד באמצעות בעלי חיים. בנוסף ניפגשו הבנות עם מכור-נקי שעובד היום כמדריך במקום ושמעו את סיפורו האישי.

הבנות קיבלו הרבה העצמה ותובנות חשובות לחיים.

תודה רבה למורת המגמה מרים רזנבאום.

הכנסת ספר תורה

ביום שני, ב' בניסן, התקיים מעמד הכנסת ספר תורה בבתי הספר היסודיים של חורב, להנצחתם ולעילוי נשמתם של 13 מבוגרי מוסדות חורב, שנפלו בקרבות הגבורה במלחמת "חרבות ברזל", בהשתתפות משפחות הנופלים, חברי הוועה"פ של מוסדות חורב, מוטי שוחטמן מנכ"ל המוסדות, צוותי החינוך, התלמידים והתלמידות במוסדות חורב, הורים, בוגרים ואורחים רבים. את הטקס הנחו מנהלי בתי הספר היסודיים אילת מרציאנו והרב ניר רוזנצויג. בשם מוסדות חורב נשא דברים ראש האולפנא הרב עודד, על מעלתם של הנופלים ומשמעות הכנסת ספר תורה לזכרם, ועל גבורתם של משפחות הנופלים. כנציג ההורים השכולים דיבר הרב ויצן וסיפר על בנו הרב עמיחי הי"ד שהיה אברך בכולל בישיבת חורב ואף לימד קבוצות תלמידים בישיבה. היה מרגש מאוד לראות את בני משפחות הנופלים מוזמנים לכתוב אות בספר התורה. הספר הוכנס מתוך שירה וריקודים לארון קודש שנתרם לעילוי נשמת יותם חיים הי"ד, בנם של איריס ורביב חיים, יבדלו לחיים ארוכים. האירוע לכבודם של הנופלים, לכבודן של המשפחות ולכבודה של תורה, היה משמעותי, מרומם ומרגש במיוחד, והשאיר חותם עמוק בלב כל מי שנכח באירוע. בערב התקיימה סעודת מצווה מרגשת מאוד בישיבת חורב, בהשתתפות משפחות הנופלים, חברי הוועה"פ, מוטי שוחטמן מנכ"ל המוסדות, ראשי המוסדות ונציגים מכל מוסדות חורב ואורחים רבים. במהלך הערב נשאו דברים, הדס הרשקוביץ אלמנתו של יוסי הי"ד, שהייתה נציגת המשפחות השכולות, ראש הישיבה הרב יצחק דור, יו"ר הוועה"פ ר' הלל ליבוביץ, ראש העיר מר משה ליאון, הרב הראשי לצה"ל הרב אייל קרים ואיריס חיים.

טיול שנתי שכבת ט'

בשבוע שעבר יצאו בנות שכבת ט' לטיול שנתי בהר הנגב.

ביום הראשון טיילו בעין עובדת ונהנו מהנוף המרהיב ומזרימת המים, לאחר מכן המשיכו הבנות לנחל חווארים שם שמעו על הענף הנבטי המיוחד וסיימו בביקור בקבר בן גוריון בסיפור חזונו על הנגב.

בלילה נהנו הבנות מקומזיץ עם מרשמלו ופינוקים ושמעו מפי אחד מרבני הישיבה את סיפורה של עיירת הפיתוח ירוחם וכיצד השתלבה בתוכה הישיבה.

ביום השני, על אף החום, יצאו הבנות למסלול מאתגר: מצלעות המכתש- הסנפיר הגדול וסיימו בשכשוך בעין יורקעם המלא. הבנות צלחו בגבורה את המסלול.

ביום הארון נסעו למרכז המבקרים במצפה רמון על אילן רמון ולמדו בצורה חוויתית על היווצרותו של המכתש. לאחר מכן, המשיכו הבנות לפריסת נקרות וסיימו בביקור בחולות הצבעוניים.

תודה רבה למחנכות השכבה, המורות המלוות ולגרשון רכז הטיולים.

סיור מגמת אמנות

בשבוע שעבר ביקרו בנות מגמת אמנות מכיתות י' ו-י"א במוזיאון ישראל.

הסיור כלל חזרה מוחשית על נושא ציר הזמן למן התק' הפרהיסטורית ועד לשלהי תק' הברוק והרוקוקו, בואכה הסגנון האימפרסיוניסטי. כדי לחוות גם היבטים חדשניים בנושא אוצרות סיירו הבנות גם בתערוכה "חלומות צלולים".

תודה רבה למורת המגמה עדי דוד.

הכנה לחג הפסח

ביום חמישי, לקראת חג הפסח, התכנסו כל בנות האולפנא באולם הספורט המחודש, הרב עודד פתח בדברים על אתחלתא דגאולת מצרים בגבורת ישראל ובהקרבת קורבן הפסח. לאחר מכן שמעו הבנות שיחה של כפיר זר, לוחם בשריון שנפצע אנושות מפגיעת טיל בטנק בו היה. לאחר הפגיעה היה כפיר מאושפז לא הכרה ארבעה חודשים, עד שזכה ממש בליל הסדר לתרומת ריאות של הלוחם רב סרן דור זימל הי"ד שנהרג מפגיעת טיל מלבנון. בחסדי ה', בעזרת הטיפול הרפואי שקיבל ובזכות התפילות של כלל ישראל חזר כפיר לחיים, ממצב רפואי קשה ומורכב, באופן שלא תועד עד כה בספרות הרפואית. כפיר סיפר על הטיפול הרפואי ותהליך השיקום המדהים שעבר, ועל היציאה הפרטית שלו לגאולה בחג הפסח לפני שנה. השיחה הייתה מרגשת מאוד ומעוררת השראה.

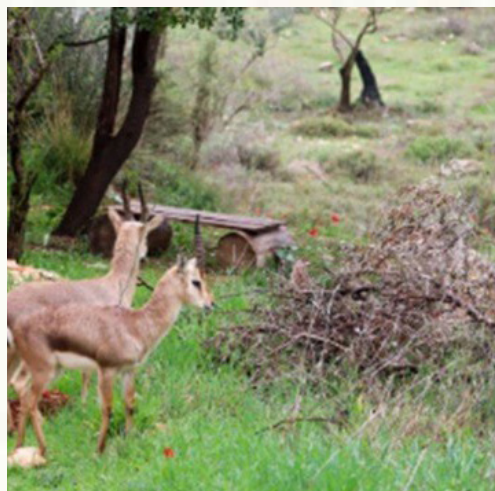

התנדבות

ביום שלישי יצאו בנות משכבות ז'-י' להתנדבות של ניקיון בתים לפסח עבור משפחות מגויסים ופצועים. הבנות היו מדהימות, עבדו וניקו בתים לכבוד פסח בחן ומתוך שמחה רבה. להלן מקצת מן התגובות אותן קבלנו מן הנשים: "ואו! הבנות היו מדהימות באמת זה כל כך עזר לי. אני מודה לכם! זה באמת היה מדהים." "היו אלופות ממש ממש". יישר כוחן של בנות האולפנא על שותפותן בעזרה למערך המלחמתי בעורף.

אולימפיאדת הביוטכנולוגיה

ברכות לפנינה לויט ממגמת ביוטכנולוגיה, על ייצוג האולפנא באולימפיאדת הביוטכנולוגיה של הטכניון. פנינה הציגה את הפרויקט שבוצע באוניברסיטה העברית בנושא "זיהוי השפעת סיגירות אלקטרוניות על פעילות סרטנית בעזרת חיידקים מהנדסים גנטית" בהנחיית המורה תמר מנחמוב.

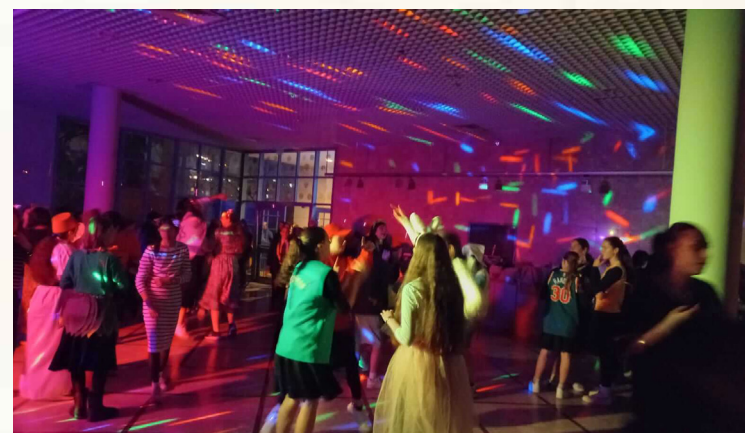

סיור עמק הצבאים

במסגרת הלימוד על שרשראות מזון ומארגי מזון בטבע, יצאנו השבוע תלמידות שכבת ח' לסיור מודרך בעמק הצבאים. הסיור כלל הדרכה וזמן חופשי שבו התלמידות קיבלו דף הנחיה לחפש דוגמאות של קשרי קיום שיש בין יצורים חיים בטבע. לשמחתנו, היה יום מושלם לטיול. הבנות צפו במשפחות של צבאים כמובן, אך גם במיני רבים ומגוונים של יצורים חיים נוספים. תודה לצוות מדעים של שכבת ח' על הובלת הסיור הלימודי בעמק.

מסיבת פורים

במוצאי שבת שבפורים התקיימה באולפנא מסיבת פורים לכל בנות האולפנא. במסיבה נהנו הבנות מהרקדה עם dj, מפיצות ומכיבוד מפנק. במהלך הערב התקיימה תחרות תחפושות נושאת פרסים.

תחרות מדענים צעירים

בשבוע שעבר התקיימה תחרות מדענים ומפתחים צעירים בישראל 2025, תחרות ארצית בחסות האוניברסיטה העברית ומוזיאון המדע. במהלך שלושת ימי התחרות הוצגו במוזיאון המדע בירושלים פרויקטים פורצי דרך של תלמידים מרחבי הארץ. בתחרות השתתפו 53 תלמידים מרחבי הארץ, וביניהם שלוש תלמידות שלנו: שירה פרנקל, ליבי פש ואסתר אזוגי (שכבת י"ב). לאחר תהליך שיפוט אינטנסיבי שנמשך יום שלם, בו 34 שופטים בכירים מהאקדמיה והתעשייה בחנו בקפדנות את הפרויקטים המדעיים, הוכרזו הזוכים בתחרות.

שירה פרנקל זכתה בציון לשבח על עבודתה בתוכנית 'אלפא' בנושא השפעת התפרצויות של ננס אדום על ביוספירה של פלנטות בתחום הישיב, ובפרס 500 ₪ לרכישת ספרים.

פרס מיוחד על עבודה יצירתית לזכרו של נעם כנפו הוענק לאסתר אזוגי על פיתוח "שומר לילה לסהרוריים", שנעשה עם המורה ברק כהן במסגרת הפרויקט שלה באלקטרוניקה. אסתר זכתה גם במלגה של 3,000 ₪ ללימודים אקדמיים.

יישר כוח לתלמידות המצטיינות שלנו, גאים בכן מאוד.

תודה למורה ברק כהן ולכל צוות המדעים על הליווי והעזרה לאורך הדרך.

יריד חקר

ביום ראשון התקיים במוזיאון המדע יריד החקר המדעי-טכנולוגי של תלמידי ירושלים. שתי עבודות חקר של תלמידות שכבת ט' הגיעו לגמר והוצגו ביריד החקר. עבודה אחת עסקה בבדיקת ויטמין C בירקות. התלמידות הוכיחו שלפלפלים צבעוניים יש ויטמין C בכמויות שונות, כשלפלפל הכתום יש הכי הרבה. עבודה שניה בדקה את השפעת הגשם על הימצאות המיינות בגינה הסמוכה לעמק הצבאים. המיינה היא ציפור יפה וייחודית, עם "משקפיים צהובות" וביציה כחולות, אך היא מין פולש בישראל, הגורמת לדחיקת מיני ציפורים מקומיים. הבנות גילו שהמיינה מתמודדת טוב יחסית לציפורים אחרות עם מזג אוויר גשום, וזה עוד דבר שמעניק לה יתרון על פני מינים אחרים.

תודה למורות גילית במברגר ונורית אהרוני על הובלת הקבוצות המצטיינות, ותודה לתלמידות שכבת ט': נעמה, אליאורה, יעלי, עדי, עדי, ורוני על הצגת הפוסטרים ביריד החקר.

**ביום חמישי זכינו לחנוך בקביעת מזוזות את שיפוץ אולם הספורט של האולפנא.
תודה גדולה לגב' חגית משה סגנית ראש העיר ירושלים, שעזרה מאוד לקבל את התקציב לשיפוץ.
תודה לראש העיר מר משה ליאון על כל פועלו למען תושבי העיר ירושלים.
תודה מיוחדת למנכ"ל המוסדות מר מוטי שוחטמן שהיה שותף להשגת תקציבי השיפוץ
וליווה את התהליך, ולאביגיל המנהלת האדמיניסטרטיבית על השותפות לדרך.**

מזל טוב לבנות שחגגו את יום הולדתן:

שבת שלום

וזרכת פסח כשר ושמה לנו ולכל בית ישראל!

הרב עודד מייזליש

וצוות האולפנא